

QUICKSCAN
NATUURWETGEVING
LANGBROEKERDIJK 29

Bosgroep Midden Nederland

Colofon

Opdrachtgever: 't Schoutenhuis BV
Titel: Quicksan Natuurwetgeving Langbroekerdijk 29
Status: Definitief
Datum: Mei 2013
Auteur(s): Ir. M. van Os
Projectnummer: 13.30.9933.02

© Coöperatie Bosgroep Midden Nederland u.a., mei 2013

Postbus 8135

6710 AC EDE

t (0318) 67 26 26

f (0318) 67 26 27

www.bosgroepen.nl

Quickscan Natuurwetgeving Langbroekerdijk 29

Aanleiding

Landgoed Leeuwenburgh wil graag op het perceel aan de Langbroekerdijk 29 in Driebergen twee nieuwe woningen realiseren, in ruil voor sloop van vrijwel alle huidige agrarische bedrijfsgebouwen en de huidige woning. In 2007 is hiertoe al een toetsing aan de Flora- en faunawet uitgevoerd door bureau Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek. De toenmalige plannen zijn niet uitgevoerd. De toetsing moest worden geactualiseerd door herhaling van het veldonderzoek en toetsing van de herziene plannen aan de natuurwetgeving.

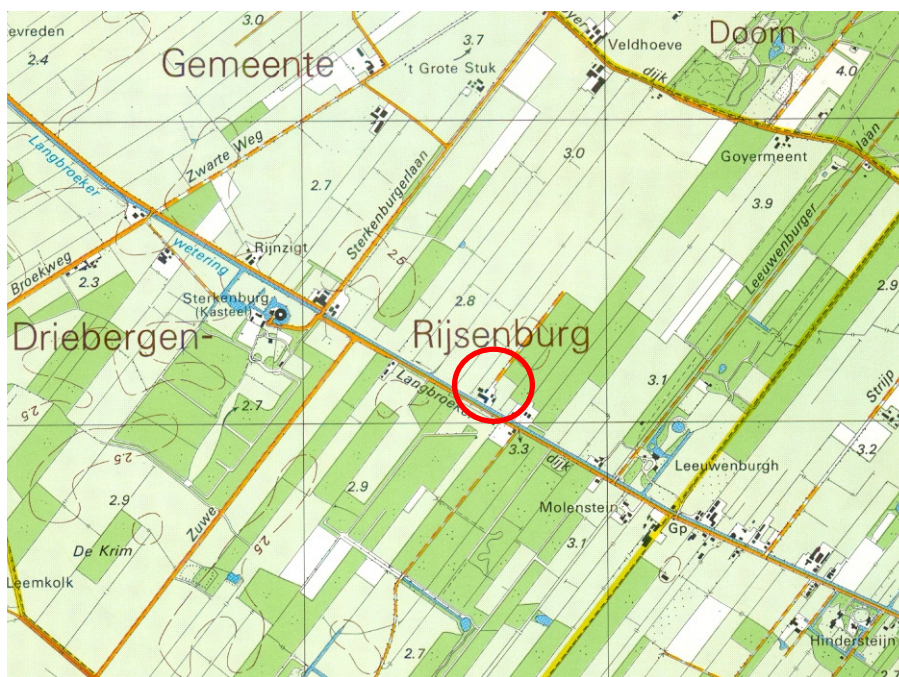
't Schoutenhuis heeft, via Bureau Haver Droeze, de Bosgroep Midden Nederland gevraagd deze toetsing uit te voeren. De toetsing bestaat uit een zogenaamde quickscan, een beoordeling van de consequenties van de ingreep vanuit de Flora- en Faunawet en de EHS op basis van een eenmalig terreinbezoek. Het onderzoek dient als basis voor een Ruimtelijke Onderbouwing en/of Wijzigingsplan.

Werkwijze

Op vrijdag 5 april 2013 heeft mevrouw ir. M. van Os, ecooloog bij de Bosgroep Midden Nederland, een veldbezoek gebracht aan het plangebied. De temperatuur was circa 5 °C en het was bewolkt en droog. Het erf en alle gebouwen op het terrein zijn, voor zover deze toegankelijk waren, doorzocht op aanwezige beschermde soorten of sporen hiervan, zoals nesten, uitwerpselen vraatsporen of braakballen.

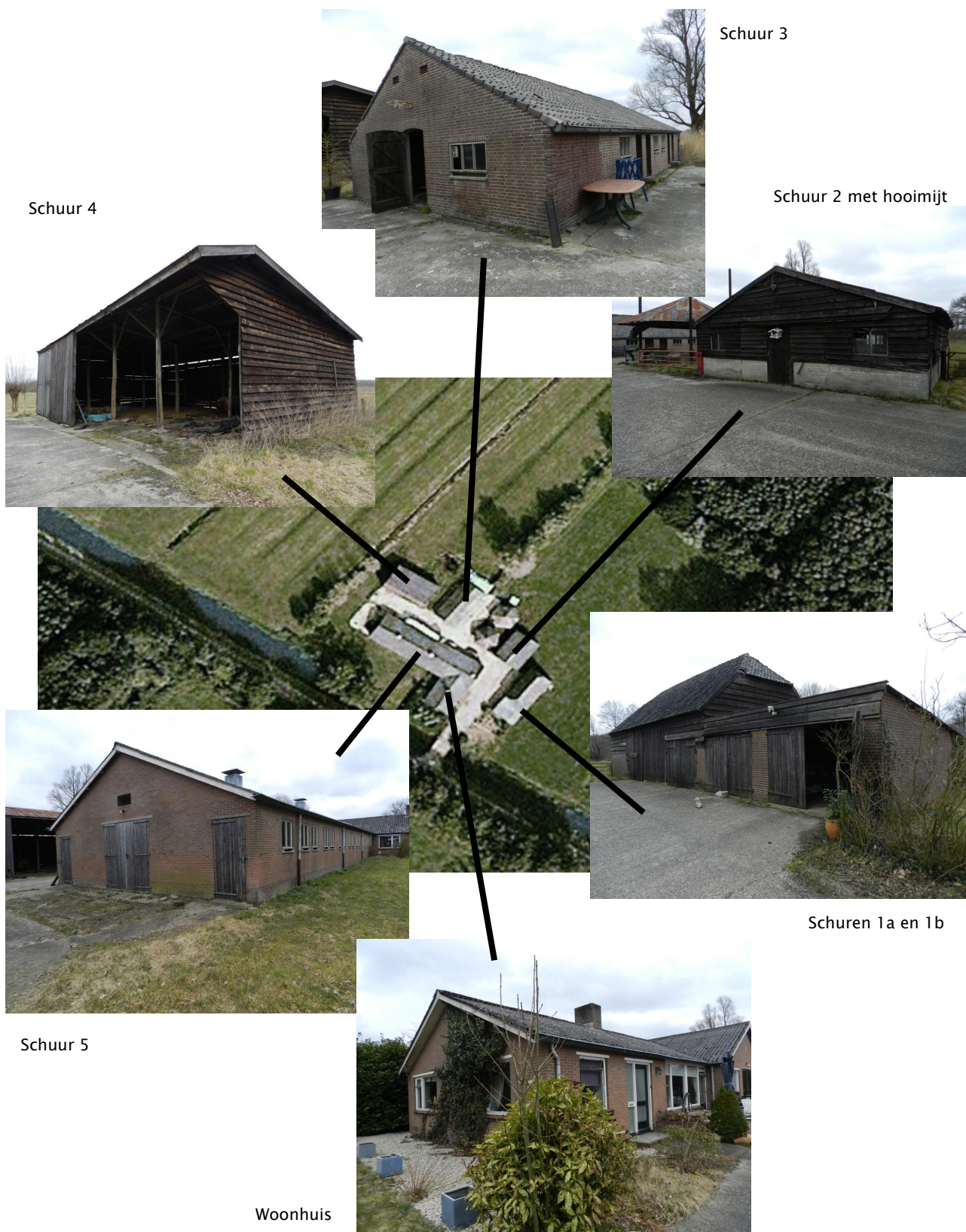
Beschrijving van het terrein

De Langbroekerdijk 29 is onderdeel van het Landgoed Leeuwenburgh in Driebergen (gemeente Utrechtse Heuvelrug). Het plangebied ligt ten noordwesten van Langbroek en ten Zuiden van Driebergen langs de Langbroekerdijk (figuur 1). Het wordt aan de zuidkant begrensd door de Langbroekerdijk en aan de overige zijden door agrarisch gebied.

Figuur 2. Ligging van het plangebied.

Het terrein bestaat uit een grotendeels verhard erf met een woonhuis, vijf bijgebouwen en een hooimijt (figuur 2).

De bijgebouwen zijn genummerd volgens de toetsing van 2007:

0. Woonhuis: steen met spouwmuur, geen verdiepingen. Het huis is tijdelijk bewoond;
- 1a. Schuur met stenen onderbouw met houten wanden, golfplaten dak;
- 1b. Schuur met stenen onderbouw met houten wanden, dak met dakpannen;
2. Schuur met stenen onderbouw met houten wanden, golfplaten puntdak; het dak is deels ingestort;
3. Stenen schuur met puntdak met dakpannen. Het dak was oorspronkelijk van binnen met Riet bekleed; dit is nog deels aanwezig;
4. Halfopen houten kapschuur, met golfplaten puntdak;
5. Stenen schuur met golfplaten puntdak.

Resultaten

Vleermuizen

In de kier tussen de deur en de deurpost in schuur 3 is een (Gewone of Ruige) dwergvleermuis aangetroffen (figuren 3 en 4). Volgens de tijdelijke bewoner van het woonhuis zitten er vaker vleermuizen tussen de kieren van de deuren in de schuren 1 en 5. De schuren 1, 3 en 5 worden blijkbaar gebruikt als verblijfplaats, vermoedelijk als zomerverblijfplaats. Voor winterverblijfplaatsen is het klimaat in deze spleten naar verwachting niet stabiel genoeg.

Voor zomerverblijfplaatsen zijn de schuren 2 en 4 zijn naar verwachting ongeschikt (te open, weinig mogelijkheden om tussen te kruipen).

De schuren 1, 2, 3 en 4 zijn naar verwachting niet geschikt als winterverblijf (geen spouwmuren en geen schuilmogelijkheden onder het dak). Het huis en schuur 5 hebben wel spouwmuren, die bereikbaar zijn via ventilatiespleten onderin de muren. De kans dat hier vleermuizen overwinteren is klein, omdat het klimaat hier waarschijnlijk niet stabiel genoeg is. Dit was ook de conclusie uit het onderzoek van 2007.

Zwaluwen

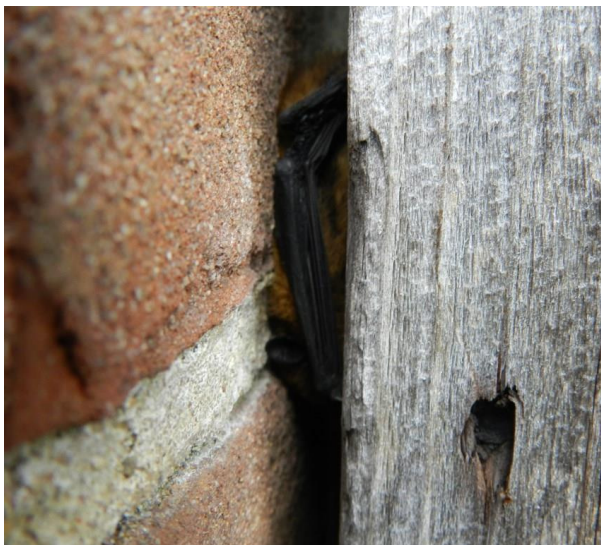
In schuur 1a is in een zeildoek een oud nest aanwezig van een zwaluw, vermoedelijk een Boerenzwaluw (figuur 5). Het nest is niet meer in gebruik. Ook in schuur 5 is een oud, vervallen nest aanwezig. Het oude vervallen nest in de dakrand op de zuidwesthoek van het woonhuis, dat in 2007 werd gevonden, is nog steeds aanwezig. Het is niet meer in gebruik.

Kerkuil

In de kapschuur (schuur 4) werden in 2007 braakballen, uitwerpselen en prooiresten van Kerkuil aangetroffen. Ook nu zijn in deze schuur vrij verse braakballen, uitwerpselen en prooiresten gevonden (figuur 6). De schuur wordt nog steeds door een of meerdere Kerkuilen gebruikt als verblijfplaats.

Overige

In een aantal schuren werden restanten van vlindervleugels aangetroffen, vooral van Dagpauwoog en Kleine vos. Deze vlindersoorten overwinteren als vlinder. Zij zijn vermoedelijk gevonden en opgegeten door muizen.

Figuur 3. Dwergvleermuis tussen het kozijn en de deur

Figuur 4. Dwergvleermuis

Figuur 6. Oud zwaluwnest in schuur 1a

Figuur 6. Braakballen in de kapschuur

Voorgenomen werkzaamheden

Alle bestaande bebouwing wordt gesloopt (dus ook de houten kapschuur), met uitzondering van schuur 1b (mondelinge informatie bureau Haver Droeze, mei 2013). Er wordt nieuwe bebouwing geplaatst. Ook is er ruimte voor een binnentuin en een boerenerf met hagen en fruitbomen, overeenkomstig boerenerven in de omgeving. De bestaande houtwallen blijven gehandhaafd.

Toetsing aan de Flora- en Faunawet

Vleermuizen

Vleermuizen behoren tot de zwaarder beschermde soorten (tabel 3 van de Flora- en Faunawet). Aangezien er met deze quickscan al zekerheid is over het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen, is het raadzaam een ontheffing aan te vragen voor de voorkomende soorten. Ten behoeve van de ontheffingsaanvraag is het nodig om meer te weten over de voorkomende soorten en hun verblijfplaatsen. Daarvoor is nader onderzoek nodig naar vleermuizen in de periode mei – september.

In verband met de aanwezigheid van zomer- en/of winterverblijven van vleermuizen zijn de meest gunstige perioden voor de sloop eind maart – eind april en eind juli – half oktober. Uit het nader onderzoek zal blijken of ook nog andere maatregelen mogelijk zijn om verstoring van vleermuizen zo veel mogelijk te beperken.

Zwaluwen

De zwaluwnesten zijn oud en vervallen. Er zijn geen nesten aangetroffen die in gebruik zijn. Er treedt geen verstoring op van deze soorten.

Kerkuil

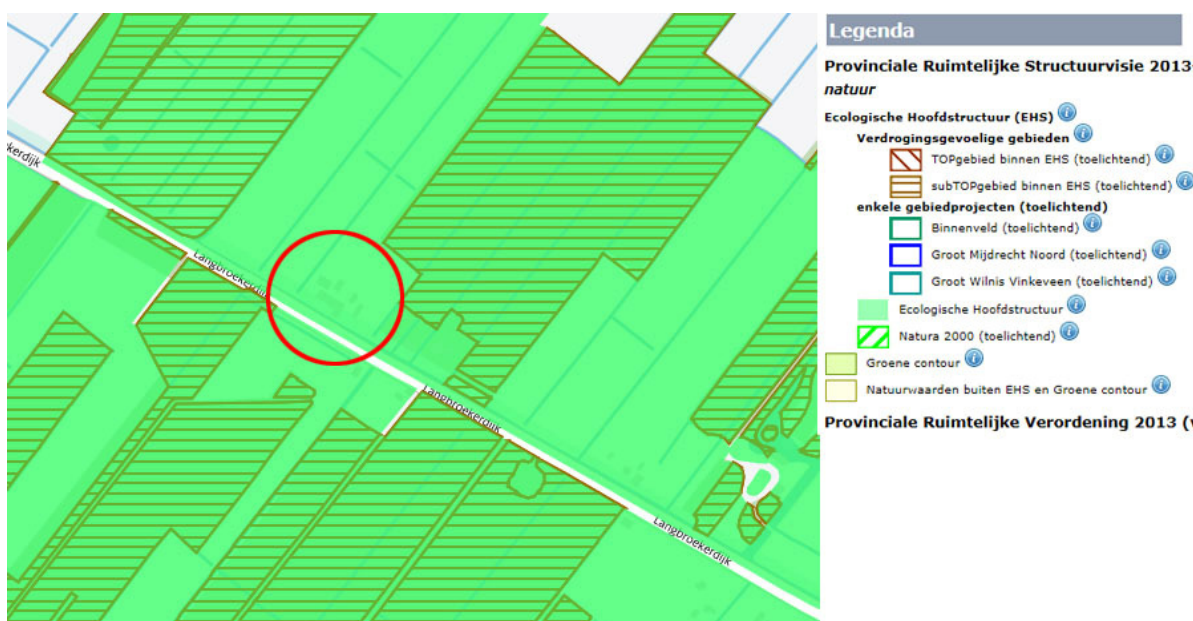
Kerkuil behoort, zoals alle beschermde soorten van de Vogelrichtlijn, tot de zwaarder beschermde soorten. Bovendien is Kerkuil een soort van de Rode lijst (aanduiding Kwetsbaar). Als de kapschuur wordt gesloopt, wordt een verbodsbepaling van de Flora- en Faunawet overtreden (vernietiging verblijfplaatsen). In het vervolgonderzoek zal moeten worden bekeken of het mogelijk is om de werkzaamheden zodanig uit te voeren (bijvoorbeeld door een alternatieve verblijfplaats te creëren alvorens de kapschuur te slopen), dat geen of zo weinig mogelijk effecten op Kerkuil optreden en dat in elk geval de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar komt. Hiervoor is nader onderzoek nodig naar de functie en het gebruik van het gebied voor deze soort. Er moet een ecologisch werkprotocol worden opgesteld en ontheffing worden aangevraagd.

Overige

Er zijn geen overige beschermde soorten aangetroffen. De aanwezige muizen zijn licht beschermde soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt.

Toetsing aan de EHS (Nee tenzij-toets)

Het plangebied ligt binnen de Ecologische Hoofdstructuur van de provincie Utrecht (figuur 7). Binnen de EHS is bij ruimtelijke ingrepen, die niet binnen het bestemmingsplan passen, een Nee Tenzij-toetsing nodig. Voor de toetsing is gebruik gemaakt van de zogenaamde “Beslisboom” van de provincie (www.provincie-utrecht.nl) en de webkaart met gebiedeninformatie (webkaart.provincie-utrecht.nl).

Figuur 7. Ecologische hoofdstructuur (Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie, Provincie Utrecht, 2013). De rode cirkel geeft de locatie van het plangebied aan.

De ingreep is beoordeeld op effecten op onderstaande aspecten:

- A. Functioneren van het actuele en/of beoogde ecosysteem/natuurdoeltype
- B. Eenheid of de omvang
- C. De aanwezigheid van bijzondere planten- en diersoorten
- D. Verbindingen in of tussen natuurgebieden

A. Actuele en potentiële natuurwaarden

A1. zones met bijzondere ecologische kwaliteit: Op de webkaart van de provincie worden op de planlocatie geen zones met bijzondere ecologische kwaliteit aangegeven. Uit de quickscan is gebleken dat (met uitzondering van de waarden voor Kerkuil en vleermuizen) geen bijzondere ecologische kwaliteiten aanwezig zijn.

A2. Oude boskernen: Het bos direct ten noorden van het plangebied is een oude boskern, met aanduiding “zeer waardevol”. De ingreep heeft geen effect op dit bosgebied. Er is geen sprake van oppervlakteverlies of toename van verstoring.

A3. Potentiële natuurwaarden: Het plangebied bestaat nu al uit erf en agrarische bebouwing. De vervanging van de bebouwing heeft geen negatieve effecten op potentiële natuurwaarden. Het heeft ook geen negatief effect op de abiotische kwaliteiten (vermesting, verdroging, verontreiniging, geluid, verstoring en dergelijke).

B. Aaneengeslotenheid en robuustheid

Er is geen sprake van oppervlakteverlies van natuur of van opsplitsing van natuurgebieden.

C. Aanwezigheid van bijzondere soorten

C1. Flora- en Faunawet: Zie vorige paragraaf. Met uitzondering van vleermuizen en Kerkuil worden geen negatieve effecten op beschermde soorten verwacht. Naar vleermuizen en Kerkuil is nader onderzoek noodzakelijk, om significante effecten te kunnen voorkomen.

C2. Overige bijzondere soorten (Rode Lijst en Oranje Lijst). Behalve Kerkuil zijn geen soorten van de Rode of Oranje Lijst aanwezig.

D. Verbindingen in of tussen natuurgebieden

D1. Verbindingen tussen natuurgebieden: Er is geen sprake van extra barrièrewerking of andere effecten op verbindingen tussen natuurgebieden.

D2. Verbindingen binnen kerngebieden of aan randen daarvan: Er is in het plangebied geen sprake van verbindingen binnen kerngebieden of aan randen daarvan en ook niet van effecten op dergelijke verbindingen.

Conclusies

Vleermuizen

- Aangezien verblijfplaatsen van vleermuizen zijn aangetroffen wordt aanbevolen een ontheffing van de Flora- en Faunawet aan te vragen voor de voorkomende soorten;
- Voor de ontheffingsaanvraag is nader onderzoek nodig naar de voorkomende soorten, de functie van het plangebied voor die soorten;
- Het vleermuisonderzoek zal meer inzicht geven in de mogelijkheden om verstoring van vleermuizen zo veel mogelijk te beperken.

Kerkuil

- Als de kapschuur wordt gesloopt gaat een verblijfplaats van Kerkuil verloren;
- Onderzocht moet worden of het mogelijk is om de werkzaamheden zodanig uit te voeren (bijvoorbeeld door een alternatieve verblijfplaats te creëren alvorens de kapschuur te slopen), dat geen of zo weinig mogelijk negatieve effecten op Kerkuil optreden en dat in elk geval de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar komt. Er moet een ecologisch werkprotocol worden opgesteld en ontheffing worden aangevraagd;
- Om te kunnen bepalen welke maatregelen nodig zijn is nader onderzoek nodig naar de functie van het gebied voor Kerkuil en het gebruik van het gebied door deze soort.

Overige soorten

- Er wordt geen verstoring van overige beschermde soorten verwacht.

EHS

- Het plangebied ligt in de Ecologische Hoofdstructuur, waarvoor een Nee Tenzij-toetsing vereist is;
- Uit de Nee Tenzij-toetsing blijkt dat geen sprake is van significante effecten. Alleen voor vleermuizen en Kerkuil is nader onderzoek nodig om te bepalen op welke wijze significante effecten kunnen worden voorkomen.